

ข้อมูลพื้นฐานภารกิจและการดำเนินงานสถาบันวิทยาลัยชุมชน

ที่ตั้งวิทยาลัยชุมชน ๒๐ แห่งทั่วประเทศ :

ภาคเหนือ ๕ แห่ง ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ตาก พิจิตร แพร่ และ น่าน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔ แห่ง ได้แก่ บุรีรัมย์ มุกดาหาร หนองบัวลำภู อุบลราชธานี
ภาคกลาง ๔ แห่ง ได้แก่ สระแก้ว อุทัยธานี ตราด สมุทรสาคร
ภาคใต้ ๗ แห่ง ได้แก่ ระนอง นราธิวาส ยะลา ปัตตานี สตูล พังงา สงขลา

ความเป็นมาและจำเป็นของการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน :

- ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์เกษม วัฒนชัย ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นผู้วางรากฐานความคิดให้มีการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย โดยริเริ่มจัดทำเป็นนโยบายรัฐบาลแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ข้อ ๔ “จัดให้มีวิทยาลัยชุมชนโดยเฉพาะในจังหวัดที่ขาดแคลนสถาบันอุดมศึกษา” บริหารจัดการภายใต้กฎกระทรวงฯ ว่าด้วยการจัดการศึกษารูปแบบวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๕ จัดตั้งครั้งแรก ๑๐ แห่ง เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ จนถึงปัจจุบันมีการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนแล้วใน ๒๐ จังหวัด
- ปัจจุบันบริหารจัดการภายใต้พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘
- เป็นหนึ่งในสี่กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภายใต้กรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๕) ที่เน้นมุ่งการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
- ปรัชญา : วิทยาลัยชุมชนเกิดขึ้นและดำรงอยู่เพื่อสร้างสรรคโอกาสทางการศึกษาให้สมาชิกในชุมชนได้พัฒนาตนเองในสาขาวิชาที่จะเพิ่มคุณค่าแห่งชีวิตและเพิ่มศักยภาพของชุมชนในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม
- หลักการ: ประชาชนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของชุมชน บริหารจัดการร่วมโดยชุมชน

พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘ :

วัตถุประสงค์ : “...ให้สถาบันวิทยาลัยชุมชนเป็นสถานศึกษาซึ่งจัดการศึกษาโดยวิทยาลัยชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษา วิจัย ให้บริการทางวิชาการ ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นและชุมชน การพัฒนาที่ยั่งยืน เสริมสร้างศักยภาพบุคคล ตอบสนองและสอดคล้องต่อความต้องการและการประกอบอาชีพของท้องถิ่น และชุมชนซึ่งนำไปสู่การพัฒนาประเทศ”

การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต้องให้ความสำคัญกับ

๑. การสร้างโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ด้วยกระบวนการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย สามารถเข้าถึงผู้เรียนในชุมชนได้อย่างทั่วถึง
๒. การตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นและชุมชนในเรื่องการศึกษา การฝึกอบรมด้านวิชาการหรือด้านวิชาชีพ
๓. ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในการศึกษาต่อในระดับปริญญาของนักศึกษา
๔. ความร่วมมือสถานศึกษา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา องค์กรที่ดำเนินงานวัฒนธรรม หน่วยงานอื่นของรัฐ สถานศึกษาชั้นสูง สถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศในการจัดการศึกษา
๕. มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับ
๖. การระดมทรัพยากรทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการจัดการศึกษา
๗. การบริหารจัดการโดยมุ่งเน้นหลักธรรมาภิบาล
๘. การมีส่วนร่วมของประชาชนหรือชุมชนในการบริหารจัดการ
๙. การประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการจัดการการเรียนรู้ของวิทยาลัยชุมชน		
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน (TRACK ชุมชน)	การจัดการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ (TRACK อาชีพ)	การจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา (TRACK อนุปริญญา)
ความมุ่งหมาย ตอบสนองการพัฒนาคุณภาพชีวิต การประกอบอาชีพ ความสงบ และสันติในชุมชน	ความมุ่งหมาย ตอบสนองความต้องการแรงงาน ทักษะ และ การประกอบอาชีพอิสระ	ความมุ่งหมาย ตอบสนองความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญา
มาตรฐาน <ul style="list-style-type: none"> พัฒนาตามความต้องการชุมชน หรือ มาตรฐานสมรรถนะอาชีพ หลักสูตรฐานสมรรถนะ จัดในลักษณะ Module ให้ความสำคัญกับการวัดสมรรถนะ 	มาตรฐาน <ul style="list-style-type: none"> พัฒนาตามมาตรฐานสมรรถนะอาชีพ หลักสูตรฐานสมรรถนะ จัดในลักษณะ Module ให้ความสำคัญกับการวัดสมรรถนะ 	มาตรฐาน <ul style="list-style-type: none"> พัฒนากรอบคุณวุฒิการศึกษาระดับอนุปริญญา ต่อยอดความรู้ ทักษะ ระดับปริญญาตรี
คุณวุฒิ <ul style="list-style-type: none"> สัมฤทธิ์บัตร วุฒิบัตร 	คุณวุฒิ <ul style="list-style-type: none"> ประกาศนียบัตรระดับสถาบัน / ระดับวิทยาลัยชุมชน ประกาศนียบัตรวิทยาลัยชุมชน ปวส./ปวช. วุฒิบัตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอาชีพ ที่ผ่านการรับรองของหน่วยงานอื่น/เป็นที่ยอมรับ 	คุณวุฒิ <ul style="list-style-type: none"> อนุปริญญา
การเทียบโอนผลการเรียน ความยืดหยุ่น คล่องตัว สนองความต้องการของชุมชน ประเทศชาติ และภูมิภาค		

ร้อยละ ๓๐

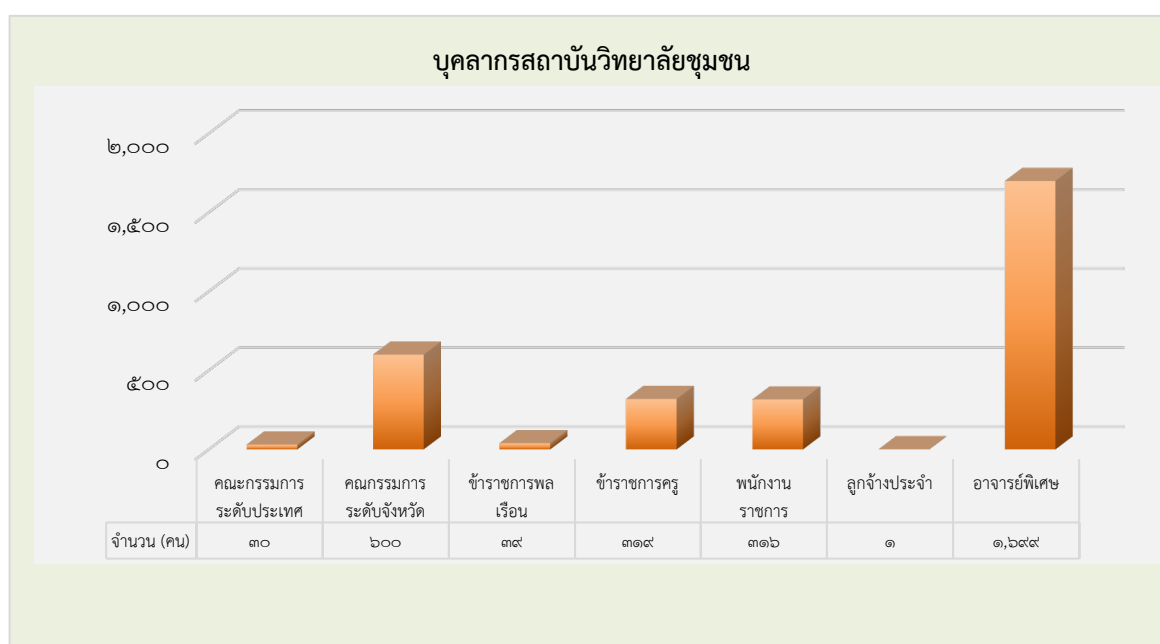
ร้อยละ ๕๐

ร้อยละ ๒๐

บุคลากร

บุคลากรในระบบวิทยาลัยชุมชนประกอบด้วย :

- (๑) คณะกรรมการระดับส่วนกลางและวิทยาลัย ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก รวม ๖๓๐ คน
- (๒) บุคลากรประจำ ๖๓๕ อัตรา จำแนกเป็น ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานสถาบัน ๓๙ อัตรา ข้าราชการครูในวิทยาลัยชุมชน ๒๐ แห่ง ๓๑๙ อัตรา (วิทยาลัยชุมชนละ ๑๖ อัตรา) และพนักงานราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสถาบันและวิทยาลัยชุมชน ๒๐ แห่ง ๓๑๖ อัตรา (วิทยาลัยละ ๑๔ อัตรา)
- (๓) อาจารย์พิเศษที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่มาเป็นผู้สอนหลักสูตรอนุปริญญา จำนวน ๑,๖๙๙ คน

การดำเนินงานตามพันธกิจสถาบันวิทยาลัยชุมชน ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๑

การจัดการศึกษา :

หลักสูตรอนุปริญญา เปิดสอน ๒๐ สาขาวิชา สาขาที่มีนักศึกษามากที่สุด ๕ อันดับ ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป และสาขาการบัญชี มีจำนวนนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญา/เทียบเท่า เฉลี่ย ๑๖,๐๐๐ คน/ปี นักศึกษาปัจจุบัน ๑๔,๑๗๕ คน มีผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว จำนวน ๔๒,๒๑๒ คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในชุมชน เฉลี่ยร้อยละ ๘๑ และผู้ศึกษาต่อ เฉลี่ยร้อยละ ๓๓

หลักสูตร ปวส. เปิดสอนเฉพาะที่วิทยาลัยชุมชนพิจิตร และอุทัยธานี จำนวน ๖ สาขาวิชา มีนักศึกษาที่เรียนอยู่ ๕ สาขาวิชา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล การบัญชี ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และเทคนิคโลหะ มีผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วจำนวน ๑,๑๕๕ คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๘๒ เป็นหลักสูตรที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ และการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้กับคนในพื้นที่

หลักสูตร ปวช. เปิดสอนเฉพาะที่วิทยาลัยชุมชนพิจิตร และอุทัยธานี จำนวน ๖ สาขาวิชา มีนักศึกษาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ สาขาวิชาเครื่องกล (เทคนิคยานยนต์) สาขาวิชาพาณิชยการ (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) สาขาวิชาไฟฟ้ากำลังและอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาพาณิชยการ (การบัญชี) สาขาวิชาโลหะการ (เชื่อมโลหะ) เฉลี่ย ๑,๖๐๐ คน/ปี นักศึกษาปัจจุบัน ๑,๘๐๘ คน มีผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วจำนวน ๒,๔๔๔ คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๙๗

การบริการวิชาการ : หลักสูตรฝึกอบรมด้านอาชีพ เน้นการอบรมทักษะอาชีพที่เป็นความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพหลัก หรืออาชีพเสริม นำไปสู่การสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีเป้าหมายเฉลี่ย ๑๘,๐๐๐ คน/ปี ณ สิ้นปีงบประมาณมีผู้รับบริการหลักสูตรฝึกอบรม จำนวน ๓๙,๑๓๗ คน

การวิจัย : สถาบันวิทยาลัยชุมชนเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยประยุกต์เพื่อชุมชน และวิจัยร่วมกับชุมชน เพื่อพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เน้นการสร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ (วิทยาลัยชุมชนพิจิตรและอุทัยธานี)

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม : สถาบันวิทยาลัยชุมชนส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาด้วยศิลปวัฒนธรรม การศึกษา อนุรักษ์ สืบสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมไทย และการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยทุนทางวัฒนธรรม

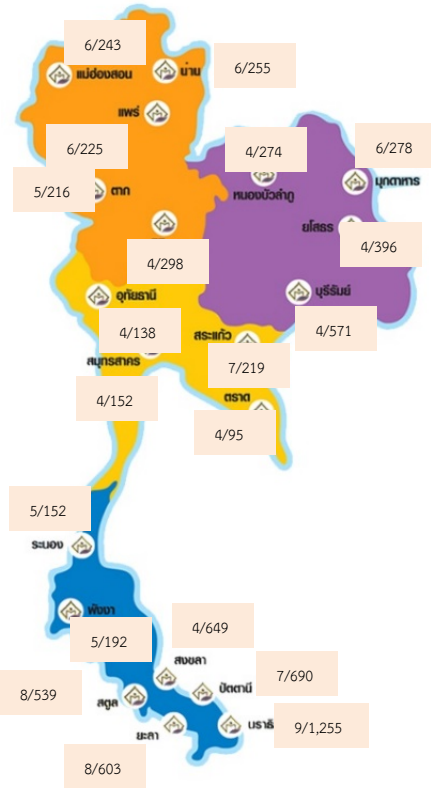
การจัดการศึกษาระดับอนุปริญา

ปัจจุบันเปิดสอนจำนวน ๒๐ สาขาวิชา วิทยาลัยชุมชนละ ๔ - ๙ สาขาวิชา ซึ่งตรงกับความต้องการของชุมชน สาขาวิชาที่มีนักศึกษามากที่สุด และเปิดสอนในเกือบทุกวิทยาลัย มี ๕ อันดับ ได้แก่

- สาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย เปิดสอนเพื่อตอบสนองการพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็กในศูนย์เด็กเล็กของ อปท.
- สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น ตอบสนองการพัฒนาศักยภาพผู้นำที่ทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรในชุมชน
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ตอบสนองผู้เรียนที่ต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประกอบอาชีพธุรกิจชุมชน
- สาขาวิชาการจัดการทั่วไป ตอบสนองผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาศักยภาพการทำงานด้านการบริหารทั่วไปในองค์กรภาครัฐและเอกชน
- สาขาวิชาการบัญชี ตอบสนองผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาศักยภาพการทำงานด้านการบัญชีในองค์กรภาครัฐและเอกชน และการประกอบธุรกิจส่วนตัว

สาขาวิชาที่เปิดสอนตามบริบทและตอบสนองความต้องการของพื้นที่

- สาขาวิชาการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์จังหวัด เช่น วิทยาลัยชุมชน สตูล ระนอง นราธิวาส และน่าน
- สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ตอบสนองการแก้ปัญหา การควบคุมป้องกันโรค และส่งเสริมสุขภาพ เช่น วิทยาลัยชุมชนตาก แม่ฮ่องสอน สระแก้ว ปัตตานี และยะลา
- สาขาวิชาอิสลามศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาศาสนาที่ลึกซึ้งในระดับอุดมศึกษา เพื่อนำไปสู่การมีงานทำและอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เช่น วิทยาลัยชุมชนปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล
- สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ ตอบสนองผู้เรียนที่ต้องการทำงานด้านขนส่งสินค้า เช่น วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร และสระแก้ว
- สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร ตอบสนองผู้เรียนด้านเกษตร เช่น วิทยาลัยชุมชนแพร่ พังงา ยะลา และนราธิวาส
- สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม ตอบสนองความต้องการพัฒนาศักยภาพกำลังคนของโรงงานอุตสาหกรรม เช่น วิทยาลัยชุมชนสมุทรสาคร
- สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ตอบสนองการพัฒนาศักยภาพผู้นำที่ทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำทางการพัฒนาชุมชน เช่น วิทยาลัยชุมชนยะลา นราธิวาส ปัตตานี และสตูล
- สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย ตอบสนองผู้เรียนที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข เช่น วิทยาลัยชุมชนตาก

หมายเหตุ

จำนวนสาขาวิชา/นักศึกษาในภาคเรียนที่ 2/2561

ผลลัพธ์ของผู้สำเร็จการศึกษา

- เป็นผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพในการมีส่วนร่วมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชน
- มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และกลับมาพัฒนาพื้นที่ชุมชน
- มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น

ตัวอย่างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษา/หน่วยงานในพื้นที่

- พัฒนาหลักสูตรอิสลามศึกษา ร่วมกับ ม.สงขลานครินทร์
- การพัฒนาหลักสูตรร่วม ระหว่าง วชช.ภาคใต้ กับ มรภ.ยะลา
- ส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการ การผลิตบัณฑิต ระหว่าง วชช.ในพื้นที่ภาคใต้ ร่วมกับมหาวิทยาลัยทักษิณ
- ความร่วมมือจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษา ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดและสถานประกอบการในพื้นที่
- การส่งต่อนักศึกษาไปเรียนในระดับปริญญา ร่วมกับ ม.ทักษิณ ม.สุโขทัย ธรรมมาธิราช มรภ.ยะลา
- การจัดการศึกษาระดับอนุปริญา ร่วมกับสถานประกอบการ

การพัฒนาอาชีพและการสร้างความเข้มแข็งชุมชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

- ด้านท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม : ศูนย์ไทใหญ่ศึกษา (แม่ฮ่องสอน) ศูนย์เรียนรู้หออัตลักษณ์น่านศึกษา (น่าน)
- การจัดการความรู้ด้านผู้สูงอายุ : โรงเรียนผู้สูงอายุ (แพร่) การอบรมอาชีพผู้ดูแลผู้สูงอายุ (น่าน)
- ยกระดับฝีมือแรงงาน : ศูนย์ทดสอบฝีมือแรงงานด้านอาหาร การพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้สัก (แพร่)
- การจัดการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม : โครงการปลูกป่า - น่าน
- สาธารณสุขชุมชน : การแพทย์แผนไทย หลักสูตรอบรมพนักงานสุขภาพชุมชน (ตาก)
- การพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ (พิจิตร อุทัยธานี)
- การจัดการความรู้ด้านผ้าพื้นเมือง : พัฒนาและยกระดับผ้าพื้นเมือง (อุทัยธานี)

ภาคเหนือ จุดเน้นตามแผนพัฒนาพื้นที่ระดับภาค จะดำเนินการในมิติที่เกี่ยวข้องกับ ●ด้านท่องเที่ยวของกลุ่มชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ●ด้านผู้สูงอายุ ●ด้านฝีมือแรงงาน ●ด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ

- การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม :การจัดการความรู้เรื่องวัฒนธรรมการละเล่นกระต๊ว (สมุทรสาคร)
- นวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน : สถาบันการเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ (สระแก้ว) การวิจัยเพื่อพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน : กะปิ สับปะรด อาหารพื้นบ้าน/อาหารของ (ตราด) (สมุทรสาคร : กะปิ)
- การจัดการความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน : การท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านเนินทราย ชุมชนบ้านแหลมงอบ (ตราด)

ภาคกลาง/ตะวันออก จุดเน้นตามแผนพัฒนาพื้นที่ระดับภาคจะดำเนินการในมิติที่เกี่ยวข้องกับ ด้านนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรและผลไม้

- การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม : การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (วัฒนธรรมชนเผ่า) (มุกดาหาร) โครงการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณีและวัฒนธรรม (บุรีรัมย์ หนองบัวลำภู มุกดาหาร ยโสธร)
- นวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน : การวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ถั่วลิสง (มุกดาหาร)
- การจัดการความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์/เกษตรผสมผสาน : บุรีรัมย์ หนองบัวลำภู มุกดาหาร ยโสธร
- การฝึกอบรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน : โครงการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (บุรีรัมย์ หนองบัวลำภู มุกดาหาร ยโสธร)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จุดเน้นตามแผนพัฒนาพื้นที่ระดับภาคจะดำเนินการในมิติที่เกี่ยวข้องกับ ●ด้านท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม ●ด้านฝึกอบรมพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน

ภาคใต้อันดามัน

- การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม : การสร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมชุมชนการแต่งกายแบบดั้งเดิม-ปะมา ญะภูเขา (ระนอง)
- นวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน : อาหารพื้นบ้าน (พังงา) อาหารพื้นเมืองอันดามัน (สตูล)
- ด้านเกษตรอินทรีย์/เกษตรผสมผสาน : การพัฒนาศูนย์เรียนรู้เกษตรพอเพียงในชุมชนบ้านกะปง (พังงา)
- การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว : สร้างมัคคุเทศก์ทุกประเภท การท่องเที่ยวชุมชนรองรับอุทยานธรณีโลกสตูล (สตูล) พัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ทั่วไป (บัตร์บรองซ์เงิน) (ระนอง)
- การฝึกอบรมภาษาประเทศพื้นบ้าน : หลักสูตรอบรมทักษะภาษาพม่า (ระนอง)
- ยกระดับฝีมือแรงงาน : ศูนย์ทดสอบฝีมือแรงงานด้านคอมพิวเตอร์ (สตูล)

ภาคใต้ชายแดน

- การศึกษาเพื่อความมั่นคง : การส่งเสริมอาชีพและสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม ให้เป็นกลไกการแก้ปัญหาความมั่นคงและสร้างโอกาสทางการศึกษา (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา)
- การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม : การท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านพะโคะ บ้านทรายขาว (สงขลา) การท่องเที่ยวโดยชุมชนสุคีรินทร์ (นราธิวาส)
- นวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน/สร้างตราสินค้า : การพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมกระจูด (นราธิวาส) การวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับการผลิตและการแปรรูปผึ่งชิ้นโรง (สงขลา) การยกระดับการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเล (นราธิวาส ปัตตานี)
- การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว : พัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ทั่วไป (นราธิวาส ยะลา ปัตตานี)

ภาคใต้อันดามัน จุดเน้นตามแผนพัฒนาพื้นที่ระดับภาคจะดำเนินการในมิติที่เกี่ยวข้องกับ ด้านท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของภาค

ภาคใต้ชายแดน จุดเน้นตามแผนพัฒนาพื้นที่ระดับภาคจะดำเนินการในมิติที่เกี่ยวข้องกับ ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรและการสร้างตราสินค้า

ตัวอย่างเครือข่ายการบริการทางวิชาการพัฒนาอาชีพและสร้างความเข้มแข็งชุมชนทั้งในและต่างประเทศ

- ความร่วมมือกับ OKMD พัฒนาศักยภาพและพัฒนาน้องความรู้เพื่อการทำมาหากิน เรื่อง ย้อมผ้าหอมออร์แกนิก เมืองแพร่ (วชช.แพร่) เรื่อง ปลูกข้าวออร์แกนิกสายพันธุ์น้ำตาลดำ (วชช.พิชิตร์)
- การวิจัย/พัฒนาหลักสูตรตามบริบทของพื้นที่ : หลักสูตรการจัดการทรัพยากรป่าไม้ (วชช.แพร่ กับ ม.แม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ) การวิจัยผ่านมิติวัฒนธรรมชาติจากไม้สัก (วชช.แพร่ กับ มทร.พระนคร) หลักสูตรอาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน (วชช.แพร่ กับสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดแพร่)
- การจัดการความรู้/การอบรมหลักสูตรด้านผู้สูงอายุ (วชช.น่าน กับ ชมรมผู้สูงอายุ ในจังหวัดน่าน)
- ยกระดับฝีมือแรงงาน : ระหว่าง วชช. กับสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน พิจิตร แพร่ ตาก น่าน

- ความร่วมมือกับ OKMD พัฒนาศักยภาพและพัฒนาน้องความรู้เพื่อการทำมาหากิน เรื่อง ชุมทรัพย์จากไม้ตองศรีปราจีน เรื่อง ปลูกผักด้วยแปลงยกระดับตามมาตรฐาน (วชช.สระแก้ว) เรื่อง สไปรรมัญญ (วชช.สมุทรสาคร) เรื่อง กะปิเคียงเมืองตราด (วชช.ตราด)
- การวิจัย/พัฒนาหลักสูตรตามบริบทของพื้นที่ : พัฒนาหลักสูตร พัฒนาอาชีพ และพัฒนานวัตกรรมชุมชน (วชช.อุทัยธานี ร่วมกับ อบต.ในอำเภอบ้านไร่ จ.อุทัยธานี) การศึกษารูปแบบการแปรรูปผลิตภัณฑ์แบบครบวงจร (วชช.ตราด กับ ม.พะเยา และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) การสืบสานศิลปวัฒนธรรม น้อมนำภูมิปัญญาชุมชน จ.ตราด (วชช.ตราด กับสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ม.มหิดล)
- ยกระดับฝีมือแรงงาน : ระหว่าง วชช. กับสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอุทัยธานี

- ความร่วมมือกับ OKMD พัฒนาศักยภาพและพัฒนาน้องความรู้เพื่อการทำมาหากิน เรื่อง การปลูกข้าวภูเขาไฟอินทรี และ เรื่อง ช่างมัดหมี่และย้อมผ้าขึ้นดินแดง (วชช.บุรีรัมย์) เรื่อง อิ่ม : ไม้หอม ปลูกง่ายสร้างรายได้ การแปรรูปสมุนไพรเพื่อการบริโภค ชาวบ้าน การปลูกถั่วลิสงพืชหมุนเวียนเพื่อสร้างรายได้ (วชช.มุกดาหาร)

ภาคใต้อันดามัน

- ความร่วมมือกับ OKMD พัฒนาศักยภาพและพัฒนาน้องความรู้เพื่อการทำมาหากิน เรื่อง ช่างปักผ้าปาเต๊ะ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า กาบาย่า (วชช.สตูล)
- ความร่วมมือกับสาธารณสุขจังหวัดในการจัดทำหลักสูตรนวดแผนไทย และการอบรมมัคคุเทศก์ กับกรมการท่องเที่ยว
- ความร่วมมือที่ตอบสนองยุทธศาสตร์จังหวัด (ระนอง พังงา)

ภาคใต้ชายแดน

- ความร่วมมือกับ OKMD พัฒนาศักยภาพและพัฒนาน้องความรู้เพื่อการทำมาหากิน เรื่อง ไก่ขอมและ (วชช.ปัตตานี) การตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีมุสลิม และการเลี้ยงผึ้งชันโรง (วชช.สงขลา)
- การจัดการศึกษา และพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ภาคใต้ (๔ วชช.)

เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระดับสถาบันวิทยาลัยชุมชน

- เป็นสถาบันอุดมศึกษาในเครือข่ายอุดมศึกษาในพื้นที่ ๙ เครือข่าย ในการพัฒนางานตามพันธกิจ ๔ ด้าน
- ความร่วมมือด้านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ กับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สพร. (DGA)
- การประชุมหารือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการศึกษาปฐมวัย ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์
- การประชุมสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน ณ สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน)
- ความร่วมมือการฝึกประสบการณ์หลักสูตรด้านการท่องเที่ยว กับ Langkawi Tourism Academe @ Kolej Komuniti Langkawi ประเทศมาเลเซีย
- ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรในพื้นที่ วชช.ภาคใต้ กับวิทยาลัยชุมชนบาลิง สหพันธรัฐมาเลเซีย
- ความร่วมมือและการจัดการศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- ความร่วมมือกับกระทรวงแรงงาน กรมคุมประพฤติ และกรมหม่อมใหม่ กรมการท่องเที่ยว

ผลการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐

ปีการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา (คน)	ผู้ตอบแบบสอบถาม		อายุ (ปี)			รายได้ (บาท)			อาชีพ (จำนวนคน)						ภาวะการมีงานทำ					
		จำนวน (คน)	%	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ	รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน	ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ	เกษตรกร/ประมง/รับจ้าง	อื่น ๆ	มีงานทำ*		ศึกษาต่อ**		ไม่มีงานทำ***	
																จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๒๕๕๖	๔,๐๔๐	๓,๕๗๒	๘๘.๗๐	๖๑	๒๐	๒๘	๑๕๐,๐๐๐	๔๐๐	๙,๕๙๘	๗๖๗ (๓๐%)	๓๘ (๑.๔๘%)	๔๖๔ (๑๘%)	๓๕๕ (๑๔%)	๘๖๕ (๓๔%)	๙๖ (๔%)	๒,๘๖๖	๘๒.๓๑	๙๔๔	๒๗.๑๑	๒๙๐	๘.๓๓
๒๕๕๗	๓,๘๙๒	๓,๑๓๐	๘๐.๕๐	๗๒	๑๙	๓๑	๔๓๖,๐๐๐	๓๐๐	๑๐,๖๕๗	๖๓๗ (๒๙%)	๒๐ (๐.๙๑%)	๒๘๐ (๑๓%)	๓๐๖ (๑๔%)	๙๓๙ (๔๓%)	๑๐๘ (๕%)	๒,๔๔๑	๗๗.๙๙	๑,๐๘๑	๓๔.๕๔	๒๒๙	๗.๓๒
๒๕๕๘	๓,๐๖๒	๒,๘๙๕	๙๔.๕๕	๗๖	๑๙	๓๑	n/a	n/a	n/a	๖๖๙ (๓๓%)	๓๙ (๒%)	๓๖๗ (๑๘%)	๓๙๘ (๑๙%)	-	๕๘๓ (๒๘%)	๒,๒๑๙	๗๘.๐๘	๖๗๓	๒๓.๖๘	๔๓๗	๑๕.๓๘
๒๕๕๙	๓,๔๗๒	๓,๔๔๓	๙๙.๑๖	๗๐	๒๐	๓๑	๑๔,๑๘๙	๗,๗๒๓	๙,๙๗๙	๔๕๗ (๒๑%)	๖๕๔ (๓๐%)	๔ (๐.๑๙%)	-	๑,๐๓๒ (๔๘%)	-	๒,๓๓๘	๖๘.๓๐	๗๘๙	๒๓.๐๕	๗๘๔	๒๒.๙
๒๕๖๐	๓,๓๐๑	๓,๒๘๑	๙๗.๑๐	๘๐	๒๐	๓๐	๑๓,๘๐๗	๔,๗๕๐	๙,๓๕๖	๖๗๘ (๓๖%)	๕๓ (๓%)	๔๓๙ (๒๔%)	๕๑๕ (๒๘%)	๘๙ (๕%)	๙๒ (๕%)	๒,๔๙๕	๗๖.๑๑	๕๑๕	๑๕.๗๑	๕๓๔	๑๖.๒๙

* มีงานทำ หมายถึง กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำเพียงอย่างเดียว รวมกับกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำและศึกษาต่อควบคู่กันไป

** ศึกษาต่อ หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อเพียงอย่างเดียวโดยมิได้ทำงาน รวมกับกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำและศึกษาต่อควบคู่กันไป

*** ว่างาน หมายถึง กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังว่างงานหรือไม่ได้อยู่ในระหว่างการศึกษาต่อ

ผลการติดตามผู้ผ่านหลักสูตรฝึกอบรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

ปีงบประมาณ	จำนวนผู้ผ่านหลักสูตรฝึกอบรม (คน)	ผู้ตอบแบบสอบถาม		อายุ (ปี)			รายได้ (บาท)			อาชีพ (จำนวนคน)						ภาวะการมีงานทำ					
		จำนวน (คน)	%	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	เจ้าหน้าที่รัฐ/รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/ประมง	ค้าขาย/ส่วนตัว	รับจ้าง/ลูกจ้าง	นักเรียน/นักศึกษา/พระ/เณร	ว่างงาน/อื่น ๆ	นำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพหรือพัฒนางานที่ทำอยู่		นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน		อื่น ๆ	
																จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พ.ศ. ๒๕๕๗	๒๓,๑๓๙	๒๑,๔๘๙	๙๖.๓๒	๘๙	๕	๓๗	๑๐๐,๐๐๐	๒๐๐	๙,๓๐๘	๒๙๖ (๑.๔๔%)	๘,๖๙๙ (๔๒%)	๒,๗๗๙ (๑๔%)	๓,๒๕๒ (๑๖%)	๓,๓๙๐ (๑๗%)	๒,๐๖๓ (๑๐%)	๒๐,๒๗๗	๙๔.๕๙	๑๐,๔๕๐	๔๘.๗๕	๓,๙๐๔	๑๘.๒๑
พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๐,๒๐๙	๑๘,๖๓๐	๙๒.๑๙	๘๙	๖	๓๗	๕๐๐,๐๐๐	๔๐๐	๙,๙๔๗	๑๕๑ (๐.๘๑%)	๘,๒๔๔ (๔๔%)	๒,๖๔๑ (๑๔%)	๒,๖๒๗ (๑๔%)	๒,๕๙๙ (๑๓%)	๒,๓๒๘ (๑๒%)	๑๖,๗๖๕	๙๑.๑๓	๙,๔๒๕	๕๑.๒๓	๙๕๔	๕.๑๙
พ.ศ. ๒๕๕๙	๑๘,๗๔๐	๘,๒๓๘	๘๒.๑๔	๘๙	๘	๔๑	๑๓๐,๐๐๐	๑๐๐	๗,๖๔๕	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	๑๓,๘๕๒	๙๑.๖๖	n/a	n/a	๑,๕๔๑	๑๐.๐๑
พ.ศ. ๒๕๖๐	๘,๕๑๒	๘,๒๓๘	๙๖.๗๘	๘๑	๕	๔๐	๙๕,๐๐๐	๕๐๐	๙,๔๑๕	๕๑๙ (๓%)	๒,๖๒๘ (๑๔%)	๙๙๑ (๕.๓๓%)	๘๒๘ (๕%)	๒๖๖ (๒%)	๙๒๐ (๕%)	๗,๖๗๘	๙๓.๓๒	๕,๒๐๗	๖๓.๒๘	๕๗๖	๗.๐๐
พ.ศ. ๒๕๖๑	๘,๘๔๐	๘,๔๐๘	๙๕.๑๑	๘๗	๘	๓๙	๕๐๐,๐๐๐	๔๐๐	๑๐,๖๘๑	๖๘๘ (๑๒%)	๒,๕๑๑ (๔๒%)	๑,๓๕๐ (๒๓%)	๑,๒๑๙ (๒๐%)	๑๓๔ (๒%)	๖๙ (๑%)	๗,๔๕๗	๘๘.๖๙	๔,๘๓๒	๕๗.๔๗	๕๒๔	๖.๒๓
